

Warszawa, 12 listopada 2020 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-II.431.14.2020

**Pani
Bożena Bernacka
tłumacz przysięgły języka rosyjskiego
ul. Jadźwingów 16/6
02-692 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego¹ Ewa Pawłowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziła 23 września 2020 r. kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 23 września 2020 r. – w zakresie kompletności prowadzonego repertorium i prawidłowości pobierania wynagrodzenia oraz okres od daty ostatniej czynności odnotowanej w repertorium do dnia kontroli – w celu określenia 3-letniej przerwy w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 9 października 2020 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie papierowej i obejmowało 245 wpisów. Wszystkie wpisy dotyczyły tłumaczeń na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Kontroli poddano co drugą stronę

---

¹ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

repertorium, tj. 125 wpisów – w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz co siódmą stronę repertorium, tj. 35 wpisów – w zakresie wysokości pobranego wynagrodzenia na rzecz ww. organów.

Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego, w okresie objętym kontrolą miały miejsce przypadki odmowy wykonania tłumaczenia na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej: „(...) W kontrolowanym okresie odmówiłam (w formie pisemnej) tłumaczenia ustnego w następujących sądach: 1/ Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie IV Wydział karny, ul. Terespolska 15A, 2/ Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, III Wydział Karny, ul. Terespolska 15A. Wymieniona w oświadczeniu odmowa tłumaczenia ustnego w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, ul. Marszałkowska 82, dotyczyła VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Powyższe odmowy nie zostały odnotowane w Repertorium, a spowodowane

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata² oraz spełnił ustawowy obowiązek złożenia Wojewodzie Mazowieckiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci tłumacza przysięgłego, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

1. Brak odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:
  - daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie – w 4 wpisach poddanych kontroli (z 2020 r. lp.: 6, 49, 59, 60).

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych³ przy Ministrze Sprawiedliwości, przedstawionym w piśmie z 10 grudnia 2012 r. „Data dokumentu, podobnie jak w innych rubrykach, powinna być pełna, tj. podająca cyframi arabskimi dzień, miesiąc i rok (...) W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”.”

² Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – Urząd Wojewódzki, podzakładce Informacje wydziałów i biur -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli

³ Udostępnionym na stronie internetowej www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – Urząd Wojewódzki, podzakładce Informacje wydziałów i biur -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli

- oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie
  - w 21 wpisach (z 2019 r. lp.: 11, 12, 13, 14, 15, 32, 91, 92, 95, 114, 115, 163; z 2020 r. lp.: 6, 16, 26, 27, 29, 30, 50, 57, 58).

Zgodnie z ww. stanowiskiem „(...) Numer dokumentu może być w tej rubryce wpisany jako oznaczenie dokumentu, jeśli dokument jest opatrzony numerem (...). W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.””

- osoby lub instytucji, która sporządziła dokument – w 4 wpisach objętym kontrolą (z 2020 r. lp.: 6, 7, 8, 49).

Zgodnie z ww. stanowiskiem: „(...) poprawny wpis w tę rubrykę nie wymaga odnotowania adresu ww. osoby lub instytucji. W przypadku występowania kilku osób lub instytucji sporządzających dokument wystarczy wymienić jeden z nich, najlepiej merytorycznie najważniejszy”

- uwag o formie tłumaczonego dokumentu – w 79 wpisach objętych kontrolą (z 2019 r. lp.: 1, 11-15, 25, 31, 32, 35, 42, 44, 51, 61, 62, 74, 75, 83-85, 91, 92, 94, 95, 102-104, 111-115, 121-125, 131-134, 151, 153-155, 162-165, 172-175; z 2020 r. lp.: 6-8, 10, 16, 17, 26-30, 36, 46-48, 50, 56-60, 66-70).

W myśl ww. stanowiska rubryka uwagi o rodzaju, formie i stanie dokumentu: „(...) Zawsze jednak należy w tej rubryce stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu itp.). Natomiast rubryka ta nie wymaga oczywiście wpisu w przypadku tłumaczenia ustnego”

- rodzaju wykonanej czynności – w 4 wpisach (z 2019 r. lp.: 5, 72, 82; z 2020 r. lp. 29).

Zgodnie z ww. stanowiskiem: „Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)”

- języka tłumaczenia – w 5 wpisach (z 2019 r. lp.: 5, 64, 72, 81, 82).

W myśl ww. stanowiska „Rubryka „Rodzaj wykonanej czynności i język tłumaczenia”. Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)”

- liczby stron tłumaczenia – w 2 wpisach objętych kontrolą (z 2019 r. lp. 14, 15).

Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego *„Treść dokumentów pod pozycjami 14/2019 (doręczenie odpisu wyroku nakazowego) i 15/2019 (wyrok nakazowy) jest identyczna jak treść dokumentów, wpisanych pod pozycjami 11/2019 (doręczenie) i 12/2019 (wyrok). Zmienia się jedynie adresat dokumentów, a tłumaczenie dotyczy tej samej sprawy (...). Ilość stron omyłkowo nie została wpisana. W rubryce 8 przy pozycjach 14 i 15 odnotowano – tekst jak wyżej”. „(...)*

Jednakże w myśl ww. stanowiska: *„Wpis ma określić cyframi arabskimi wyłącznie liczbę stron tłumaczenia pisemnego(...)”,*

- liczby sporządzonych egzemplarzy – w 3 wpisach poddanych kontroli (z 2019 r. lp.: 103, 123, 125).

Zgodnie z ww. stanowiskiem: *„Liczba ta ma obejmować wszystkie egzemplarze pod jednym numerem wpisu, obejmującym również pierwszy egzemplarz (...). Sporządzanie i wydanie dodatkowych egzemplarzy tłumaczenia w innym dniu niż dzień wydania pierwszego egzemplarza wymaga odnotowania tej czynności we wpisie pod oddzielnym numerem”.*

- daty tłumaczenia ustnego – w 1 wpisie poddanym kontroli (z 2019 r. lp.: 45),

W myśl ww. stanowiska *„Opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia”. Wpis w tej rubryce obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego, co nie powinno budzić wątpliwość, np. „07.08.12, Sąd Rej. dla dzielnicy Warszawa-Wola, 2 godz.” Zakres tłumaczenia: tłumaczenie aktu notarialnego, przebiegu rozprawy sądowej lub przesłuchania itp.*

- miejsca tłumaczenia ustnego – w 6 wpisach poddanych kontroli (z 2019 r. lp.: 5, 72, 81, 82, 135, 143).

W myśl ww. stanowiska *„Opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia”. Wpis w tej rubryce obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego, co nie powinno budzić wątpliwość, np. „07.08.12, Sąd Rej. dla dzielnicy Warszawa-Wola, 2 godz.” Zakres tłumaczenia: tłumaczenie aktu notarialnego, przebiegu rozprawy sądowej lub przesłuchania itp.*

- informacji o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów o których mowa w art. 15, zawierającą datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia. Powyższe dotyczy 3 przypadków odmów pisemnych wykonania tłumaczenia na rzecz Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, IV Wydział karny; Sądu

Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, III Wydział Karny; Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, które nie zostały odnotowane w repertorium.

czym naruszono wymogi art. 17 ust. 2 pkt 3, 4, 5, 7 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

2. Pobranie w 11 na 35 poddanych kontroli przypadkach wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego w wysokości niezgodnej z rozporządzeniem w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego⁴, tj.:

- w przypadku 2 wpisów z 2019 r. lp. 4 oraz lp. 109, pobrano wynagrodzenie niższe odpowiednio o 0,09 zł niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego „*Wpis 4/2019 dotyczy stawiennictwa w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym – na wyraźne życzenie tego Sądu wynagrodzenie za tłumaczenie na rozprawie oraz stawiennictwo należy zaokrąglać do pełnych złotych. Wpis 109/2019 dotyczy stawiennictwa w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym – na wyraźne życzenie tego Sądu wynagrodzenie za tłumaczenie na rozprawie oraz stawiennictwo należy zaokrąglać do pełnych złotych.*”

Jednakże powyższe nie było zgodnie § 7 ww. rozporządzenia: „*Należne kwoty wynagrodzenia, o których mowa § 2 ust.2, § 3-5 **oraz 6 ust.1** podlegają zaokrągleniu **do pełnych groszy w górę**, jeżeli końcówka jest wyższa od 0,50 grosza, lub w dół, jeżeli jest równa lub niższa od 0,50 grosza.*” W piśmie z dnia 6 lutego 2020 r. Ministerstwo Sprawiedliwości potwierdziło, że „*Problematykę zaokrąglania wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych reguluje § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. poz. 131, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, zgodnie z którym kwoty wynagrodzenia tłumacza przysięgłego, o których mowa w § 2 ust. 2, § 3-5 oraz § 6 ust. 1, podlegają zaokrągleniu do pełnych groszy w górę, jeżeli końcówka jest wyższa od 0,50 grosza, lub w dół, jeżeli jest równa lub niższa od 0,50 grosza. Regulacja ta dotyczy sytuacji, w których w następstwie zastosowania reguł ustalania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego powstanie kwota obejmująca końcówkę mniejszą niż 1 grosz. W związku z tym, że uiszczenie takiej kwoty*

---

⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 15, poz.131, z późn. zm.).

*byłoby niemożliwe zarówno w formie gotówkowej, jak i przelewem, **powołany przepis nakazuje zaokrąglić ją do pełnego grosza w górę lub w dół.***

- w przypadku 5 wpisów lp. 141, 142, 143, 144, 145 z 2019 r. pobrano wynagrodzenie niższe odpowiednio o 39,11 zł; 19,55 zł; 19,55 zł; 39,11 zł; 19,55 zł. niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 6 ww. rozporządzenia. Powyższe wynikało z niezastosowania nowych stawek, zmienionych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego „Wynagrodzenie, odnotowane pod pozycjami 141, 142, 143, 144 i 145 z 2019, zostało pobrane według stawek, które nie wynikały ze zmienionego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, ponieważ o jego wejściu w życie z dniem 31.10.2019 r. dowiedziałam się już po wykonaniu czynności dla stosownych organów.”
- w przypadku 4 wpisów lp. 75, 110 z 2019 r. oraz lp. 3, 4 z 2020 r. pobrano wynagrodzenie niższe o 0,01 zł. niż wynikające z rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, z powodu nie zastosowania zapisów zawartych w § 7 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego „Kwota w pozycji 75/2019 omyłkowo nie została prawidłowo zaokrąglona. Kwota w pozycji 110/2019 pomyłkowo nie została prawidłowo zaokrąglona. Kwoty w pozycjach 3/2020 i 4/2020 omyłkowo nie zostały prawidłowo zaokrąglone.”

W piśmie z dnia 6 lutego 2020 r. Ministerstwo Sprawiedliwości potwierdziło, że „(...) W przypadku tłumaczy specjalistycznych § 3 rozporządzenia, normujący podwyższenie wynagrodzenia za tłumaczenie pisemne tekstów zawierających frazeologię i terminologię specjalistyczną, sporządzonych pismem ręcznym, trudnych do odczytania itp., odnosi się do tekstu, a więc całości tłumaczenia. Zatem również i w tym przypadku zaokrąglenia należy dokonać dopiero na końcu, czyli pomnożyć stawkę za standardowe tłumaczenie przez liczbę stron, a dopiero tak otrzymaną sumę powiększyć o 25% (...). „Problematykę zaokrąglania wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych reguluje § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. poz. 131, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, zgodnie z którym kwoty wynagrodzenia tłumacza przysięgłego, o których mowa w § 2 ust. 2, § 3-5 oraz § 6 ust. 1, podlegają zaokrągleniu do pełnych groszy w górę, jeżeli końcówka jest wyższa od 0,50 grosza,

lub w dół, jeżeli jest równa lub niższa od 0,50 grosza. Regulacja ta dotyczy sytuacji, w których w następstwie zastosowania reguł ustalania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego powstanie kwota obejmująca końcówkę mniejszą niż 1 grosz. W związku z tym, że uiszczenie takiej kwoty byłoby niemożliwe zarówno w formie gotówkowej, jak i przelewem, powołany przepis nakazuje zaokrąglić ją do pełnego grosza w górę lub w dół.”

Ponadto w przypadku 3 wpisów z 2019 r. lp.: 153, 154, 155 odnotowano taki sam język, w którym sporządzono dokument, co język tłumaczenia.

Z uwagi na błędy w pobieraniu wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, przy jednoczesnych przypadkach braku odnotowywania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobieranie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Odnotowywania w repertorium informacji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 3, 4, 5, 7 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.:
  - daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie,
  - oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie,
  - osoby lub instytucji, która sporządziła dokument,
  - uwag o formie tłumaczonego dokumentu,
  - rodzaju wykonanej czynności,
  - języka tłumaczenia,
  - liczby stron tłumaczenia,
  - liczby sporządzonych egzemplarzy,
  - daty tłumaczenia ustnego,
  - miejsca tłumaczenia ustnego,
  - informacji o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów o których mowa w art. 15, zawierającą datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia.
2. Ustalania wysokości wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonywane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego,

zgodnego z przepisami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

Ponadto wskazuję na konieczność odnotowywania właściwego języka, w którym sporządzono dokument oraz języka tłumaczenia.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*